

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Németh Dániel úr részére
jegyző
Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati
Hivatal Jegyzője

Iktatószám: GY/12/142-3/2024.
Ügyintéző: dr. Borbély Eszter
Telefonszám: 96/795-909

Tárgy: Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője, mint I. fokú gyámhatóság ellenőrzése

F e l j e g y z é s

Készült a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal (továbbiakban: kormányhivatal) 2024. évi ellenőrzési tervében előírt, vizsgálatra beküldött iratok alapján.

A vizsgálatot végezte: dr. Borbély Eszter gyámügyi-, szociális szakügyintéző

A vizsgált időszak: 2023. január 1. napjától 2023. december 31. napjáig.

A vizsgálat tárgyát képezte:

- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdésében meghatározott, a jegyzői hatáskörbe tartozó gyámügyek.

A vizsgálat során alkalmazott jogszabályok:

- az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (a továbbiakban: Gyvt.),
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.),
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.),
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.),
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet,
- a közszolgálati tisztviselők képesítési előírásairól szóló 29/2012. (III.7.) Korm. rendelet,

A kormányhivatal ellenőrzési kötelezettségét a Gyár. 14. § (1) bekezdése írja elő, amely szerint a kormányhivatal ellenőrzési jogkörében legalább négyévenként ellenőrzi a gyámügyi és gyermekvédelmi feladatkörben eljáró települési önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: gyámhatóság) hatósági tevékenységének jogszerűségét.

A vizsgálat megállapításai

A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele, a gyermek családi nevének megállapítása, anya pertársként való részvételéhez történő hozzájárulás, ismeretlen szülőktől származó gyermek és a képzelt szülők adatainak megállapításával, valamint névmegállapítással kapcsolatos iratok:

A fent felsorolt ügykörben iratanyagok nem kerültek megküldésre, a Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének nyilatkozata szerint e tárgykörökben iratok nem keletkeztek.

1. Vagyoneleltár:

A gyámhatóság által megküldött 1 db (N/1284/2023.) ügyiratban a gyermekvédelmi gyámügyi feladatkörben eljáró járási hivatal (a továbbiakban: gyámhivatal) gondnokság alá helyezés ügyben a Gyer. 133.§ (1) bekezdés f) pontja alapján vagyoneleltár elkészítését kérte a gyámhatóságtól.

1.1. N/1284/2023. számú ügyirat

A gyámhatóság által elkészített fenti számú vagyoneleltár részben felel meg a jogszabályi előírásoknak az alábbiak szerint:

A Gyer. 146. § (3) bekezdése értelmében, ha a gyermeknek vagy a vagyoni ügyeit érintően gondnokság alatt álló személynek van vagyona, azt a gyám vagy a gondnok leltárral veszi át. A gyámhivatal felkéri a hagyatéki ügyekben eljáró hatóságot a leltár felvételére. A leltárt a hagyatéki leltározásra vonatkozó rendelkezések szerint kell elkészíteni.

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény 22. §-ának (1) bekezdése szerint a hagyatéki leltárt a (2) bekezdés kivételével - az erre a célra rendszeresített, külön jogszabályban megállapított nyomtatvány kitöltésével kell elkészíteni.

(3) A jegyző eljárására az Ákr.-ből:

a) a jegyzőkönyvre és feljegyzésre,

b) a tényállás tisztázására,

c) a megkeresésre, az Ákr. 36.§ (2) bekezdése alapján adatnak az ott meghatározott szervek nyilvántartásából történő beszerzésére,

d) az idézésre, valamint

e) a hatósági tanú igénybevételére vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

A külön jogszabály, a hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010. (XII. 31.) KIM rendelet, mely jogszabály 1. melléklete tartalmazza a hagyatéki leltár nyomtatványának adattartalmát.

Az Ákr. 78. § (2)-(3) bekezdései rendelkeznek a jegyzőkönyv kötelező tartalmi elemeiről, ennek értelmében:

A feljegyzés tartalmazza készítésének helyét és idejét, az eljárási cselekményen részt vevő személyek azonosításához szükséges adatokat, nyilatkozataik lényegét, illetve a cselekmény lefolytatása során a tényállás tisztázásával összefüggő ténymegállapításokat. A jegyzőkönyv ezen túlmenően tartalmazza a jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetést.

A feljegyzést annak készítője, a jegyzőkönyvet - annak minden oldalán - az eljárási cselekményen részt vevő személyek aláírják.

A fentiek alapján a gyámhatóságnak a gondnoksági, gyámsági ügyekben a gyámhivatal megkeresése alapján a vagyonelejtár a részletezett jogszabályok által meghatározott adattartalommal, - de nem a hagyatéki lejtár készítésére rendelkezésre álló formanyomtatvány használatával - kell elkészíteni.

Megállapítható, hogy a gyámhivaltól érkező megkeresés érkeztetve, iktatva van.

A gyámhatóság eljárása a vagyonelejtár készítése során a következő volt. A TAKARNET rendszerből lekérésre került a tulajdoni lap és elkészült egy „Jegyzőkönyv” melyből megállapítható, hogy ki, mikor és hol készítette. Az elkészített jegyzőkönyv tartalmazza az Ákr. 78.§ (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a készítő és az eljárási cselekményen részt vevő személynek oldalankénti aláírását.

A vagyonelejtárról készített jegyzőkönyv a készítés helyét és idejét, az eljárási cselekményen részt vevő személy feltüntetését megfelelően tartalmazza. Azonban az eljárási cselekményen részt vevő személy azonosításához szükséges adatok feltüntetése hiányzik. Megállapítható, hogy az Ákr. 78.§ (2) bekezdése szerint előírt jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetés szóbeli megtörténte van utalás, azonban a jogok és kötelezettségek felsorolása a jegyzőkönyvből hiányzik.

A gyámhatóság – a jegyzőkönyvben foglalt dátumot alapul véve - a megkereső hatóság által előírt határidőn túl készítette el a vagyonelejtárról szóló jegyzőkönyvet.

2. Környezettanulmány:

A gyámhatóság által megküldött 1 db (R/400/2023.) ügyiratban a gyámhivatal gondnoksági ügyben környezettanulmány elkészítését kérte a gyámhatóságtól.

2.1. R/400/2023.számú ügyirat

A gyámhivaltól érkező megkeresés a vizsgált esetben érkeztetésre, iktatásra került. A megkeresésben a gyámhivatal környezettanulmány elkészítésére, valamint annak megküldésére hívta fel a gyámhatóságot.

A Gyár. 3. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a települési önkormányzat jegyzője gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít.

A Gyer. 9. § (1) bekezdése alapján a gyámhatóság a Gyvt. 130. § (2) bekezdésében meghatározottak alapján részletes környezettanulmányt (helyzetértékelést) készít, illetve ennek készítésére felkérhet más személyt vagy szervet, így különösen a család- és gyermekjóléti szolgálatot és a települési önkormányzat jegyzőjét. A gyámhivatal általi megkeresésre az Ákr. 25. §-ának szabályát kell alkalmazni, amelynek teljesítését az Ákr. 25. § (2) bekezdése értelmében a megkeresett szerv vagy személy csak akkor tagadhatja meg, ha az nem tartozik a hatáskörébe, vagy arra nem illetékes.

A vizsgált esetekben a gyámhatóság a gyámhivatal megkeresése során kért környezettanulmány elkészítését helytelenül a jogszabályban foglaltakkal ellentétesen úgy teljesítette, hogy megkereste a környezettanulmány elkészítése végett, a Nagyszentjánosi Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézményt. Ezen tényt az iratanyagban található, Nagyszentjánosi Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézménynek címzett „megkeresés környezettanulmány elkészítésére” tárgyú levél igazolja.

Tekintettel arra, hogy a gyámhivatal a gyámhatóságot kereste meg a környezettanulmány elkészítése érdekében, így az Ákr. 25. §-a alapján azt a megkeresett gyámhatóságnak kellett volna elkészítenie. A jogszabály nem teszi lehetővé a hatóság vagy bíróság általi megkeresésnek a teljesítés érdekében történő továbbadását arra figyelemmel, hogy a gyámhatóság a Gyár. 3. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a környezettanulmány elkészítésére hatáskörrel és illetékességgel rendelkezett.

3. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény tárgyában 5 db (N/957/2023., N/989/2023., N/1110/2023., R/470/2023., R/474/2023.) ügyiratot küldött vizsgálatra.

3.1. N/1110/2023., N/989/2023., R/474/2023.számú ügyiratok

Az ügyfelek mindhárom esetben a Gyer. 65. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő nyomtatványon terjesztették elő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló kérelmeiket.

Az N/1110/2023., N/989/2023. számú ügyekben az ügyfél nem csatolta a családi pótlék, valamint a GYES összegét igazoló dokumentumot. Az iratanyagból nem állapítható meg, hogy a hiányzó adat beszerzése érdekében, a gyámhatóság lekérte-e a CSTINFO-ból a szükséges adatokat, mivel annak lekérdezéséről az iratban feljegyzés nem található. Továbbá az N/989/2023. számú ügyben a kérelem nyomtatványon feltüntetett kérelmezővel közös háztartásban élő rokon jövedelméről szóló igazolás hiányzik, valamint az N/1110/2023. számú ügyben a kérelem nyomtatványon az ügyfél egyedülállóként tüntette fel magát, azonban nem csatolta a Gyer. 65.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a gyermekek elhelyezéséről szóló bírósági, illetve gyámhatósági döntést.

A rendelkezésre álló iratanyag szerint a gyámhatóság az N/1110/2023., N/989/2023. számú ügyekben nem tisztázta a kérelmező jövedelmi viszonyait az által, hogy a hiányzó iratok beszerzése iránt nem intézkedett, nem hívta fel hiánypótlásra kérelmezőket az Ákr. 44.§-a alapján, így nem tisztázta teljeskörűen a tényállást

(A kormányhivatal felhívja a gyámhatóság figyelmét arra, hogy a Gyer. 65/A. §-a lehetővé teszi, hogy ha a kérelmező kérelmében nem igazolja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igényléséhez szükséges nyomtatvány A) lapja „II. Jövedelmi adatok” 4-6. pontja szerinti nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a jegyző az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot. A családtámogatási ellátásokra vonatkozó adatok a CSTINFO-ból ellenőrizhetők, és igazolásként kinyomtathatók vagy az ellenőrzés megtörténte hivatalos feljegyzésben rögzíthető.)

A fent leírtak okán a kormányhivatal a gyámhatóság az N/1110/2023., N/989/2023. számú ügyének tekintetében megállapította, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény tárgyában hozott döntés, - a tényállás tisztázatlansága okán - jogszabálysértő.

A Kormányhivatal megállapítja, hogy az ügyfelek az N/1110-2/2023., N/989-2/2023. számú döntéssel jó-hiszeműen szereztek jogot, amelyet jóhiszeműen gyakorolnak, amelyre tekintettel a gyámhatóságnak, jelen feljegyzés „Megteendő intézkedés” részében foglaltak szerint kell eljárni.

A kérelmek érkeztetése és iktatása megtörtént a gyámhatóság a kérelmeket teljes körűnek tekintette. Az N/989/2023., R/474/2023. számú ügyekben a döntéseket - teljes eljárásra történő áttérés nélkül – az Ákr. 41.§-a alapján sommás eljárásban hozta meg a gyámhatóság. A döntések indokolási részében viszont nem tért ki arra, hogy a határozatok sommás eljárásban Ákr. 41. §-ában foglaltak alapján kerültek kiadásra.

Az N/1110/2023. számú ügyben a kérelem 2023. augusztus 29. napján érkezett, a jogosultságot megállapító N/1110-2/2023. iktatószámú döntés kelte 2023. szeptember 5. napja A gyámhatóság a kérelmet teljes körűnek tekintette és további bizonyítást nem folytatott, így a kérelmet a sommás eljárásban (Ákr. 41. §.) kellett volna elbírálni. A rendelkezésre álló iratokból a N/1110-2/2023. számú döntés expedálásának időpontja nem megállapítható, azonban a döntés kézbesítését igazoló

tértivevény szerint a kézbesítés kelte 2023. szeptember 15. napja. A csatolt értivevény alapján megállapítható, hogy nem postai kézbesítés, hanem személyes átvétel történt. Mindezek alapján a gyámhatóság túllépte a sommás eljárásban a döntés meghozatalára megállapított 8 napos határidőt, tekintettel arra, hogy az Ákr. 50.§ (4) bekezdése szerint „Az ügyintézési határidőn belül a döntés közlése iránt is intézkedni kell.” A fent leírtak okán megállapítható, hogy a gyámhatóság a sommás eljárás szabályait indokolatlanul mellőzte.

Mindhárom esetben a határozatok rendelkező részében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság kezdő időpontja helyesen a jogszabályban foglaltaknak megfelelően került meghatározásra. (Gyer. 67/A. § (4) bek.)

A döntések az elbírálási azonosítót tartalmazzák, a döntések rendelkező részében a gyermekek adatai hiánytalanul kerültek feltüntetésre. A döntésekben a gyámhatóság tájékoztatta az ügyfeleket, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény mely támogatások, kedvezmények igénybevételére jogosít.

A döntések megfelelően tartalmazzák a felhívást az ügyfelek számára, hogy a Gyvt. 130. § (5) bekezdése alapján az ellátásra való jogosultság feltételeiben bekövetkező lényeges tények, körülmények változása esetén értesítési kötelezettségük áll fenn, viszont nem tartalmaz tájékoztatást a Gyvt. 133. § (2) bekezdésében foglaltakról. A gyámhatóságnak jelen feljegyzés „Megteendő intézkedések” részében foglaltaknak megfelelően kell eljárnia.

A gyámhatóság a döntésekben fellebbezési jogot biztosított annak ellenére, hogy az ügyfelek a kérelmek benyújtásakor nyilatkoztak arról, hogy a kérelemnek teljes egészében helyt adó döntés esetén a fellebbezési jogról lemondanak. A gyámhatóságnak, - figyelemmel az ügyféli nyilatkozatra - a döntések jogorvoslati záradékában az Ákr. 82. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a közléssel történő véglegessé válást kellett volna rögzítenie.

A vizsgált döntések indokolási része sablonos azáltal, hogy a család összes jövedelmének összege, valamint az N/1110/2023., N/989/2023. számú ügyekben a családban élők száma sem került feltüntetésre az Ákr. 81.§ (1) bekezdése szerint, amely által az indokolás nem tartalmazza a megállapított tényállást, a bizonyítékokat, és a döntés indokait. Továbbá az N/989/2023. számú ügyben a család összjövedelme helytelenül került kiszámításra. Kérelmező ügyfél a kérelem nyomtatvány tanúsága szerint alkalmi munkából származó jövedelemmel rendelkezik, melyet a gyámhatóság a jövedelem számítása során figyelembe vett. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4.§ (1a) bekezdés 7. pontja szerint az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően e törvény alkalmazásában nem minősül jövedelemnek az alkalmi munkavállalói könyvvel történő munkavégzésnek a havi ellenértéke, vagyis az ügyféllel közös háztartásban élő házastárs (élettárs) alkalmi munkavállalásból származó munkabérént a jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni.

A határozatok a gyámhatóság illetékességét megalapozó jogszabályok körében pontatlan hivatkozást tartalmaznak. A gyámhatóság illetékességét a Gyár. 21.§ (8) bekezdése alapozza meg.

Nem megállapítható, hogy a gyámhatóság a Gyer. 66/A. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a rendszeres kedvezmény első alkalommal történő megállapításakor az ügyfél kérelme alapján a határozat egy példányát megküldte-e a kérelemben megjelölt, a gyermek étkeztetését biztosító intézmény számára, ugyanis a döntésben a címzettek között feltüntetésre került ugyan az adott intézmény, azonban a megküldés tényét igazoló értivevény/feladási igazolás hiányzik az iratanyagból.

A határozatok aláírással, bélyegzővel ellátottak, az expedálás dátuma az iratborítóra egyetlen esetben sem került rávezetésre.

Az N/989/2023. számú ügyben a döntés személyes átvételének tényét a határozat irattári példányán az aláírásával rögzítette az ügyfél. Az N/1110/2023. számú ügyben értivevény megtalálható az iratanyag-

ban. Az R/474/2023. számú ügyben az iratborító belső oldalára az ügyintéző által feljegyzésre került a döntés kézbesítésének időpontja, azonban ezen tényt igazoló tértivevény, feladási, letöltési igazolás nem található az iratanyagban.

A határozatok véglegessé válása kapcsán rögzíthető, hogy a Gyer. 15. §-a értelmében minden olyan ügyben, amelyben a döntés más szerv feladatkörét is érinti, vagy a döntés valamely jog érvényesítéséhez, kötelezettség teljesítéséhez, illetve eljárás lefolytatásához szükséges, az ügyfelet és a feladatkörében érintett más szervet vagy személyt a döntés véglegessé válásáról értesíteni kell.

A vizsgált ügyekben a véglegessé válásról a gyámhatóság küldött értesítést, azonban a véglegessé válás dátuma az R/474/2023. számú ügyben helytelenül került megállapításra azáltal, hogy az ügyfél a felbontási jogáról a kérelemnyomtatványon tett nyilatkozata szerint lemondott, a döntés kézbesítésének időpontja az ügyintéző által az iratborító belső oldalára rávezetett dátumot alapul véve 2023. szeptember 15. napja, a véglegessé válás időpontját pedig 2023. október 10. napjára állapította meg a gyámhatóság.

A kormányhivatal megállapítása szerint az R/474/2023. iktatószámú ügyben született döntés jogszerű, a fent részletezett hibák az ügy érdemére nem voltak kihatással.

3.2. R/470/2023. számú ügyirat

Az ügyfél a Gyer. 65. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő formanyomtatványon terjesztette elő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló kérelmét. A kérelemhez az ügyfél és az ügyféllel közös háztartásban élő hozzátartozója jövedelméről szóló nyilatkozatok csatolásra kerültek. Azonban a gyámhatóság a CSTINFO-ból a szükséges adatokat nem kérte le, illetve ennek megtörténte az iratanyagból nem megállapítható.

A kérelem érkeztetése és iktatása megtörtént a gyámhatóság a kérelmet teljes körűnek tekintette, így a döntést - teljes eljárásra történő áttérés nélkül – az Ákr. 41.§-a alapján sommás eljárásban hozta meg. A döntés indokolási részében viszont nem tért ki arra, hogy a határozat sommás eljárásban Ákr. 41. §-ában foglaltak alapján kerültek kiadásra.

Ezen ügyben a gyámhatóság jogszerűen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló kérelem elutasításáról döntött, a Gyvt. 19. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembe vételével.

A határozat aláírással, bélyegzővel ellátott, azonban az expedálás dátuma az iratborítóra nem került rávezetésre. Továbbá a döntés a gyámhatóság illetékességét megalapozó jogszabályok körében pontatlan hivatkozást tartalmaznak. A gyámhatóság illetékességét a Gyár. 21.§ (8) bekezdése alapozza meg.

Az iratborító belső oldalára az ügyintéző által feljegyzésre került a döntés kézbesítésének időpontja, azonban ezen tényt igazoló tértivevény, feladási, letöltési igazolás nem található az iratanyagban.

A vizsgált ügyben a véglegessé válásról a gyámhatóság küldött értesítést.

3.3. N/957/2023. számú ügyirat

A gyámhatóság ezen ügyben a Gyvt. 20. § (3) bekezdésére hivatkozással hivatalból felülvizsgálatot indított a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 3 kiskorú gyermeknek – a kedvezmény kérelmezésének időpontjában – családbafogadó gyámjának elhalálozása okán. A felülvizsgálat megindításáról szóló értesítésben a gyámhatóság felhívta a gyermekek édesanyját (jelenlegi törvényes képviselő) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló kitöltött kérelem nyomtatvány és mellékleteinek, valamint a gyermekek családba fogadásának ügyében született

határozat másolatának csatolására. A kérelem nyomtatvány határidőben visszaküldésre került. A kérelem nyomtatványon a szülő 4 kiskorú gyermek vonatkozásában kérte a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítását Ezt követően a gyámhatóság a felülvizsgálati eljárást lezáró döntésben rendelkezett 3 kiskorú gyermek vonatkozásában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és hátrányos helyzetük megszüntetéséről, egyúttal ugyanezen 3 gyermek vonatkozásában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és hátrányos helyzet újbóli megállapításáról.

A felülvizsgálati eljárás során becsatolt gyámhivatali határozat alapján megállapítást nyert, miszerint a gyermekek családba fogadását a gyámhivatal 2022. évben megszüntette. (Az ügyfélnek ezen tény vonatkozásában bejelentési kötelezettsége állt fent, hiszen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és hátrányos helyzet jogosultsági alapját képezte. Az iratanyagban azonban nincs nyoma annak, hogy ezen tényt az ügyfél bejelentette volna a gyámhatóság felé.)

A gyámhatóság helyesen járt el mikor a felülvizsgálati eljárást hivatalból megindította, azonban helytelenül kérte a kérelem nyomtatvány kitöltését és a jövedelemigazolások, valamint a családba fogadás tárgyában született döntés csatolását az anyától. A felülvizsgálati eljárás keretében - a gyámhivatalnak címzett megkeresés keretében - azt kellett volna tisztázni, hogy ki az érintett 3 kiskorú gyermek törvényes képviselője. Majd ennek tisztázását követően a Gyer. 67. § (2) bekezdésére figyelemmel 2023. július 1. napjától a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megszüntetéséről kellett volna döntést hozni és ezzel egyidejűleg a törvényes képviselőt tájékoztatni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet re irányuló kérelem legkorábban 2023. július 2. napján történő benyújtásának lehetőségéről.

A gyámhatóság eljárása a fent részletezettek alapján jogszabálysértő, azonban ügyféli érdeket nem sértett, így a kormányhivatal felügyeleti intézkedést nem kezdeményez.

4. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

Hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása tárgyában 2db (N/989/2023., N/1110/2023.) ügyiratot küldött vizsgálatra a gyámhatóság.

4.1. N/957/2023. számú ügyirat

Ezen ügy vonatkozásában a 3.3. pontban leírtak az irányadóak. Továbbá a kormányhivatal meg kívánja jegyezni, miszerint a Gyvt. 67/A. § (3) bekezdése szerint a gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

4.2. N/989/2023., N/1110/2023., számú ügyiratok

A kérelmeket a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránti kérelemmel egyidejűleg terjesztették elő az ügyfelek a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással. A gyámhatóság a gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának megállapításával egyidejűleg, külön határozatban ugyanazon időtartamra vonatkozóan rendelkezett a gyermekek hátrányos helyzetének megállapításáról a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

Figyelemmel a gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságára, a gyermek hátrányos helyzetének megállapítása megalapozott, azonban arra való tekintettel, hogy a gyámhatóság nem vizsgálta a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés b) és c) pontjában foglaltakat, azaz a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottságának fennállását, valamint a gyermekek elégtelen lakókörnyezetének lakáskörülményeinek, mint a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának jogszabályi feltételeit, a kormányhivatal megállapítása szerint a döntések jogszabálysértőek. A gyámhatóságnak hivatalból vizsgálni szükséges a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés b) és c) pontjában foglalt feltételek fennállását. A gyámhatóságnak jelen feljegyzés „Megteendő intézkedés” részében foglaltak szerint kell lejárni.

A döntések rendelkező része a jogszabályban foglaltaknak megfelelően tartalmazza, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának a megállapítására mely ok alapján került sor (Gyer. 83/A. § (4) bek.). A döntések rendelkező része az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétben nem tartalmazza az eljárás során felmerült eljárási költségről szóló tájékoztatást. Továbbá a vizsgált döntések nem tartalmazzák azon tájékoztatást sem, mely szerint az ellátásokra való jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül értesíteni kell a hatóságot.

A döntések rendelkező részében a gyermekek és kérelmező adatai hiánytalanul feltüntetésre kerültek. A gyámhatóság helyesen biztosította a jogorvoslatot és a másodfokú hatóság helyes megnevezését alkalmazta a döntések rendelkező részében.

A határozatok a gyámhatóság hatáskörét, illetékességét megalapozó jogszabályok körében helytelen hivatkozást tartalmaznak. A gyámhatóság hatáskörét a Gyár. 3.§ (1) bekezdésének i) pontja, illetékességét a Gyár. 23. § (14) bekezdése alapozza meg.

A Gyer. 83/A. § (6) bekezdésében előírja miszerint a települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat véglegessé válását követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll. A térítvény/feladási igazolás, valamint az expedálás hiányának okán nem megállapítható, hogy a kézbesítés az adott intézmény részére megtörtént-e.

A döntések aláírással, bélyegzővel ellátottak, azonban az expedálás dátuma az iratborítókra nem került rávezetésre.

A véglegessé válásról a gyámhatóság a Gyer. 15. §-ában foglaltaknak megfelelően küldött értesítést.

A gyámhatóság a Gyer. 83/A. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére döntéséhez nem mellékelte tájékoztatót a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzethez kapcsolódó jogosultságokról.

Összegzés:

A vizsgálat az ellenőrzött gyámhatóság által, a kormányhivatalnak megküldött 7 db ügyirat (10 db eljárás) alapján történt.

A gyámhatóság munkája az iratokból kevéssé nyomon követhető, az iratok rendezettek, iktatva vannak, azonban a közlést igazoló iratok csatolása nem minden esetben történt meg. Az iratborítón az expedálás időpontja az Iratkezelési szabályzat IV.69. pontjában foglaltakkal ellentétben egyetlen esetben sem került feltüntetésre.

A gyámhatóságnak fokozottabb figyelmet kell fordítani a jövőben arra, hogy a kimenő iratok közlése iránti intézkedéskor a gyámhatóság minden esetben feltüntesse az előadói íven az expedálás időpontját, mely a döntés, illetve megkeresés ügyintézési határidőben történő közlésének igazolására szolgál.

A vagyonleltár felvétele tárgyban vizsgált ügyiratban a gyámhatóság a kért vagyonleltárról készült jegyzőkönyvet nem teljes mértékben a vonatkozó jogszabályi rendelkezésnek megfelelően készítette el, továbbá a megkeresésnek a jegyzőkönyv keltét alapul véve határidőn túl tett eleget.

A megkeresések teljesítése során a gyámhatóságnak fokozott figyelmet kell fordítania a hatásköri szabályok betartására, a megkeresés teljesítésétől kizárólag az Ákr. 25. § (2) bekezdése szerinti esetekben tekinthet el.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása vonatkozásában a jövőben a tényállás teljes körű tisztázása miatt fokozottabb figyelmet kell fordítani, a kérelemhez csatolandó iratok és igazolások meglétére, ellenkező esetben a hiányzó iratok, adatok, nyilatkozatok tekintetében az Ákr. 44. § szerint hiánypótlásra vagy Ákr. 63. § szerint nyilatkozattételre felhívó végzés kibocsátása szükséges. A Gyer. 65/A.§-65/C.§-ában foglaltak alapján szükség szerint a gyámhatóságnak kell intézkednie a kérelmező által közölt adatok ellenőrzése, illetve igazolások beszerzése iránt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárásban, amennyiben a sommás eljárás folytatásának a feltételei fennállnak a jövőben fokozott figyelmet kell fordítani az Ákr. 41. §-ában foglalt sommás eljárás folytatására rendelkezésre álló 8 napos határidő betartására. Továbbá az Ákr. 81.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a döntés indokolásában - az irányadó jogszabályi rendelkezés egyidejű hivatkozásával – a jövőben mindig utalni szükséges arra, hogy a teljes eljárás, illetve a sommás eljárás eredményeként hozta-e meg döntését a gyámhatóság. A jövőben fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a Gyvt. 133. § (2) bekezdésében foglaltakról szóló tájékoztatás a döntés rendelkező részében szerepeljen.

Amennyiben a kérelmező a kérelem benyújtása során, kérelemével egyező döntés esetén előzetesen lemond a fellebbezési jogáról úgy a döntésnek a jogorvoslati záradékában az Ákr. 82. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a közléssel történő véglegessé válást kell volna rögzíteni.

A döntések indokolásban a Gyvt. 19.§ (2) bekezdés szerint a jövőben ki kell térni az egy főre jutó jövedelem mértékének meghatározására mellett a család összes jövedelmének és a közös háztartásban élők számának meghatározására is.

A döntésekben a jogszabályi hivatkozásokat (illetékesség) aktualizálni szükséges.

Ügyelni kell arra, hogy a döntések véglegessé válását az arra irányadó jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel meg kell állapítani.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti ügyekben a jövőben gondoskodni kell róla, hogy a kérelem elbírálása során, függetlenül attól, hogy a kérelem nyomtatványon az ügyfél kizárólag a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés a) pontjára vonatkozóan tehet nyilatkozatot, a gyámhatóságnak Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti feltételeket hivatalból vizsgálni kell. Az eljáró hatóság illetékességét megalapozó hatályos jogszabályok körében a Gyár. 23. § (14) bekezdése, a hatáskörét megalapozó hatályos jogszabályok körében pedig a Gyár. 3.§ (1) bekezdésének i) pontja hivatkozható. A hátrányos helyzet megállapításáról szóló döntéshez a Gyer. 83/A. § (5) bekezdése alapján csatolni kell a szülő azon tájékoztatását, mely a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzethez kapcsolódó jogosultságokról szól.

A jegyző tájékoztatása szerint a Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatalban a gyámhatósági hatáskörrel összefüggő feladatokat 2 fő ügyintéző látja el, teljes munkaidőben, osztott munkakörben. Az ügyintéző személyek végzettsége megfelel a közszolgálati tisztviselők képesítési előírásairól szóló 29/2012. (III. 7.) Korm. rendelet az 1. számú mellékletének 9. pontjában előírtaknak. A hivatalban a tárgyi feltételek megfelelőek, számítógép használat, jogtár hozzáférés biztosított.

Megteendő intézkedések:

1. A gyámhatóságnak a fent leírt összegzésben részletezetteknek a betartásával a jövőben fokozottabb figyelmet kell fordítania az anyagi és az eljárási szabályok megfelelő alkalmazására, és maradéktalan betartása, valamint az ügyiratkezelési szabályzatnak az expedálásra vonatkozó rendelkezéseinek betartására.

Felelős: jegyző

Határidő: folyamatos

2. A Kormányhivatal az Ákr. 121. §. (1) bekezdés a) pontja alapján utasítja a gyámhatóságot, hogy az Ákr. 91. §-a alapján intézkedjen az R/474/2023. számú ügyben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot megállapító döntésnek a Gyvt. 133. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti kiegészítéséről, a kérelmező figyelmeztetéséről, hogy az ellátás jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétele esetén a pénzbeli ellátás visszafizetésére és a természetbeni ellátás esetén a pénzegyenérték megfizetésére köteles.

A megtett intézkedésről a gyámhatóság a Kormányhivatalt 2024. április 30. napjáig értesítse.

Felelős: jegyző

Határidő: 2024. április 30.

3. A kormányhivatal a fentiekben kifejtett jogszabálysértésre hivatkozással az N/1110-2/2023., N/989-2/2023. számú döntések vonatkozásában az Ákr. 121. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján felügyeleti jogkörében eljárva utasítja a gyámhatóságot, a Gyvt. 133.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a jogszabálysértően megállapított ellátás megszüntetésére, azzal, hogy a hozott döntés másolati példányával a kormányhivatalt a döntés meghozatalát követően tájékoztatni szükséges. Továbbá a N/1110-3/2023., N/989-3/2023. számú döntések tekintetében, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megszüntetésének okán a hátrányos helyzetre való jogosultságot is meg kell szüntetni.

Felelős: jegyző

Határidő: 2024. április 30.

4. A gyámhatóságnak a jövőben a hátrányos/halmazottan hátrányos helyzet megállapítása vonatkozásában minden esetben vizsgálnia kell a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti feltételeket is.

Felelős: jegyző

Határidő: folyamatos

5. Az ellenőrzésre bekért, és megvizsgált iratok közül a N/1110/2023. számú a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására vonatkozó eljárásban a gyámhatóság túllépte a sommás eljárásban a döntés meghozatalára megállapított 8 napos határidőt, a sommás eljárás szabályát indokolatlanul mellőzte, így az Ákr. 51. § c) pontja szerinti jogsértés miatt az Ákr. 51. §-ában meghatározott összegű fizetési kötelezettsége keletkezik az ügyfél irányába. A kormányhivatalt a megadott határidőre értesíteni köteles a megtett intézkedésekről, a meghozott döntés másolati példányának megküldésével.

Felelős: jegyző

Határidő: 2024. április 30.

Győr, elektronikus időbélyegző szerint

Széles Sándor főispán nevében és megbízásából,

dr. Bedecs Valéria
osztályvezető